

19. 6. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poskytnutí dostatečné jistoty pro zánik zadržovacího práva

Nejvyšší soud České republiky se ve svém nedávno zveřejněném rozsudku ze dne 27. března 2024, č. j. 21 Cdo 2976/2023-315 (dále jen "Rozsudek"), zabýval otázkou nutnosti souhlasu věřitele s poskytnutím dostatečné jistoty pro zánik zadržovacího práva ve smyslu § 1399 písm. d) zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen "Občanský zákoník"), a dále otázkou, zda lze považovat složení dostatečné jistoty do advokátní úschovy za skutečnost způsobující zánik zadržovacího práva podle zmiňovaného ustanovení.

Zadržovací právo

Zadržovací právo je v souladu s § 1395 Občanského zákoníku věcným právem k věci cizí, které spočívá v oprávnění věřitele zadržet cizí movitou věc, kterou má u sebe, za účelem zajištění splatného dluhu osoby, které by měl jinak věc vydat. Zadržovací právo má akcesorickou povahu a může proto existovat pouze po dobu existence zajišťované pohledávky.[\[1\]](#)

Zánik zadržovacího práva poskytnutím jistoty

Jedním ze způsobů zániku zadržovacího práva je podle § 1399 písm. d) Občanského zákoníku[\[2\]](#) případ, kdy se věřiteli poskytne dostatečná[\[3\]](#) jistota. Jistota v takovém případě plní zejména zajišťovací funkci, tj. motivuje dlužníka k dobrovolnému splnění dluhu a věřiteli poskytuje jistotu, že dojde k jeho uspokojení i v případě, pokud by dlužník svůj dluh řádně a včas nesplnil. Plní také uhrazovací funkci, neboť věřitel je v případě nesplnění jeho pohledávky oprávněn uspokojit se z poskytnuté jistoty a nemusí se domáhat jejího uspokojení z jiného majetku.[\[4\]](#)

Jistota může být obecně poskytnuta zejména zřízením zástavního práva, finanční zárukou, ručením způsobilým ručitelem, zajišťovacím převodem práva, popř. dalšími právními prostředky, které slouží k zajištění pohledávek. Za splnění určitých podmínek může být tímto prostředkem k zajištění pohledávky rovněž advokátní úschova.[\[5\]](#)

Souhlas věřitele s poskytnutím jistoty

Nejvyšší soud se v Rozsudku nejprve zabýval otázkou nutnosti souhlasu věřitele s poskytnutím jistoty dlužníkem. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že věřiteli nemůže být právo ze zajištění poskytnuto proti jeho vůli. Přestože není poskytnutí jistoty zákonem výslovně podmíněno souhlasem věřitele, potřebu tohoto souhlasu lze dovodit z obecné konstrukce zajišťovacích smluv.[\[6\]](#) Zákonem upravené způsoby[\[7\]](#), kterými lze poskytnout jistotu, jsou proto způsobilé přivodit právní účinky, pouze pokud jsou akceptovány věřitelem.

Poskytnutí jistoty do advokátní úschovy

Nejvyšší soud dále v Rozsudku posuzoval, zda složení dostatečné jistoty dlužníkem do advokátní úschovy na základě smlouvy o advokátní úschově uzavřené mezi dlužníkem a advokátem automaticky způsobí zánik zadržovacího práva v souladu s § 1399 písm. d) Občanského zákoníku.

S ohledem na výše uvedené pravidlo, že věřiteli nemůže být zajišťovací právo poskytnuto proti jeho vůli, je nutné složení jistoty do advokátní úschovy považovat za ofertu věřiteli k přijetí jistoty. Pokud věřitel nabídnutou jistotu neakceptuje, nemůže mít podle Nejvyššího soudu složení jistoty do advokátní úschovy pro právní vztah mezi dlužníkem a věřitelem žádné právní následky a nemůže tak bez dalšího dojít k zániku zadržovacího práva ve smyslu ustanovení § 1399 písm. d) Občanského zákoníku.^[8]

Shrnutí

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že poskytnutí dostatečné jistoty za účelem zániku zadržovacího práva vyvolává právní účinky pouze v případě, kdy věřitel poskytnutí této jistoty akceptuje. Toto pravidlo se uplatní rovněž v případě poskytnutí dostatečné jistiny prostřednictvím advokátní úschovy, když zadržovací právo věřitele zaniká až jeho akceptací jistiny složené do této úschovy.

JUDr. David Mašek, Ph.D.,
advokát, partner

JUDr. Monika Pechová,
advokátní koncipientka

Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 886 271
e-mail: office@masekpartners.cz

---

^[1] Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023; komentář k § 1395.

^[2] § 1399 Občanského zákoníku stanoví, že „zadržovací právo zaniká: a) zánikem zajištěného dluhu nebo zadržené věci, b) vzdá-li se věřitel zadržovacího práva jednostranně či ujednáním s vlastníkem zadržené věci, c) dostane-li se věc trvale z moci věřitele, nebo d) dá-li se věřiteli dostatečná jistota.“

^[3] Jistota je dostatečná, jestliže odpovídá zajištěné pohledávce, viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. března 2002, sp. zn. 21 Cdo 624/2001.

^[4] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2024, č. j. 21 Cdo 2976/2023-315.

[5] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2024, č. j. 21 Cdo 2976/2023-315.

[6] Důvodová zpráva k Občanskému zákoníku, § 1399.

[7] Ustanovení § 2018 až 2047 Občanského zákoníku.

[8] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2024, č. j. 21 Cdo 2976/2023-315.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)